

1S 253/2012-40
1012201950

Toto rozhodnutie nadobudie právoplatnosť
dňa 29.1.2014
a výkonateľnosť dňa
Krajský súd v Bratislave
dňa 18.2.2014 Biorec'

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Majerníkovej a členov senátu JUDr. Moniky Valaškovej, PhD. a JUDr. Renáty Janákovéj v právne veci žalobcu: MAC TV, s.r.o., so sídlom Brečtanova 1, 831 01 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária Bugala – Ďurček, s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 102, 811 02 Bratislava proti žalovanému: Rada pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Dobrovičova 8, 810 00 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi súd náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajskému súdu v Bratislave bola dňa 22.10.2012 doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012, ktorým žalovaný uložil žalobcovi podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisovo (ďalej len zákon č. 308/2000 Z.z.) sankciu – upozornenie na porušenie zákona z dôvodu, že dňa 6.2.2012 o cca 19:30 hod., v programe Noviny odvysielal žalobca príspevok s názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej učiteľke k tvrdeniam, podľa ktorých mala problém s dodržiavaním disciplíny a za svoje pochybenie dostala výpoved', čím nebola podľa žalovaného zabezpečená objektívnosť a nestrannosť tohto programu.

Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný doručil dňa 10.2.2012 podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. I) zákona č. 308/2000 Z.z. výzvu na doloženie záznamu z vysielania televíznej programovej služby – Noviny zo dňa 6.2.2012 cca o 19.30 hod. žalovaný oznámil žalobcovi

začatie správneho konania č. 230-PLO/O-2366/2012, oznámením doručeným dňa 15.5.2012, vo veci možného porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. z dôvodu odvysielania príspevku bez zabezpečenia jeho objektivity a nestrannosti.

Žalobca bol vyzvaný na vyjadrenie sa k začiatiu správneho konania a ten toto vyjadrenie dňa 23.4.2012 doručil žalovanému.

Dňa 20.8.2012 bolo žalobcovi doručené rozhodnutie žalovaného č. RL/047/2012, proti ktorému podal žalobu z dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia § 250j ods. 2 O.s.p. písm. a), c), d) a e) O.s.p. Zároveň poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojich rozhodnutiach potvrdil konštantný právny názor, že výrok rozhodnutia o správnom delikte musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne i uvedenia iných skutočností. Podľa žalobcu vo výroku absentuje vymedzenie skutku, ktorým mal žalobca porušiť povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť. Napadnuté rozhodnutie je nepreskumatelné pre jeho nezrozumiteľnosť, čo zakladá samotný dôvod na jeho zrušenie. Konanie žalovaného trpí takou vadou, ktorá mohla mať vplyv na zákonosť napadnutého rozhodnutia, s čím podľa žalobcu súvisí porušenie práva na inú právnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Zo skutkového stavu ako aj zo spisu žalovaného vyplýva, že dôkaz – záznam z vysielania programu vykonaný v správnom konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu, žalovaný získal od žalobcu a to na základe výzvy v zmysle ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z. spôsob získania dôkazu porušuje právo žalobcu na inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie a to v intencích zásady neobviňovať sám seba.

Žalobca poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora pre ľudské práva Bykov proti Ruskej federácii a uviedol, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z. je v priamom rozpore s ustanoveniami čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru a nimi zaručenými právami vzhľadom na charakter donútenia, stupeň donútenia, existenciu procesných postupov ochrany a miery využitia získaných dôkazov. Niet pochybnosť o tom, že žalobca pod hrozbou spáchania správneho deliktu a uloženia pokuty bol donútený spolupracovať so žalovaným v zmysle zákona č. 308/2000 Z.z. a odovzdať žalovanému dôkaz, ktorý bol následne použitý v jeho neprospech na preukázanie spáchania správneho deliktu a uloženia sankcie, pričom takýto postup bol použitý v rovnakom rozsahu aj v správnom konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu. Žalobca vo svojej žalobe navrhol, aby krajský súd prerušil konanie vo veci samej a obrátil sa na Ústavný súd SR s prejudiciálnou otázkou, či je ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z., na základe ktorého je povinný účastník konania doložiť Rade pre vysielanie a retransmisiu záznam z vysielania v súlade s čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru, v kontexte práva účastníka konania neobviňovať sám seba a neprodukovať dôkazy vo svoj neprospech a zároveň, aby prvostupňový súd navrhol pozastavenie účinnosti ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o prejudiciálnej otázke.

Žalovaný je v zmysle Správneho poriadku povinný zistovať presný skutkový stav a postupovať tak, aby skutkový stav a porušenie povinností boli zistené bez dôvodných pochybností, pričom žalovaný je pri objasnení povinný zadovážiť všetky dôkazy v neprospech, ale aj v prospech žalobcu. Je nepochybne, že žalovaný zistil skutkový stav vykonaním jedného dôkazu – záznamu z vysielania. V zmysle judikatúry ESĽP nie je povinnosťou žalobcu, ako vysielať, aby zabezpečil, že odvysielaný príspevok sa bude

vnímať ako objektívny a nestranný, ale povinnosťou žalobcu je, aby konali v dobrej viere a poskytli spoločne a presné informácie v súlade s novinárskou etikou. Žalovaný napriek návrhu žalobcu odmietol vykonať navrhovaný dôkaz – výsluch svedka redaktora, ktorý príspevok pripravoval. Uvedeným postupom žalovaného došlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Žalobca poukázal na ustanovenie čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru, z ktorých pre žalobcu vyplýva, že predmetný príspevok je slobodným prejavom a šírením informácií, ktorý spadá pod Ústavu SR a Dohovorom garantovanú ochranu slobody a prejavu. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp.zn. III ÚS 42/09 – 77 zo dňa 2.6.2009, ktorý vychádza z rozsiahlej a konštantnej judikatúry ESĽP má žalobca za to, že žalovaný bol povinný vec právne posúdiť ako zásah do práva žalobcu na slobodu prejavu a na takýto zásah aplikovať v civilizovaných krajinách a právnych štátach zaužívaný test legality, legitimity sledovaného cieľa a proporcionality zásahu.

K legalite zásahu žalobca uviedol, že žalovaný môže obmedziť právo na slobodu prejavu žalobcu len v prípade, že takýto zásah je v súlade so zákonom. Požiadavka zákonnosti zásahu nebola v prejednávanej veci splnená, čo predstavuje nesprávne právne posúdenie veci zo strany žalovaného a zároveň poukázal na rozhodnutie č. 27798/95 vo veci Amann proti Švajčiarsku.

K legitimite zásahu žalobca uviedol, že legitimný cieľ na zásah do slobody prejavu žalobcu predstavuje v danom prípade ochranu práva verejnosti na príjem informácií. Žalovaný zásahom do slobody prejavu sledoval iný, špecifický cieľ a to domnelú ochranu práva verejnosti na objektívne a nestranné informácie. Základným právom občana je právo na informácie a toto právo je potrebné vyklaňať ako právo na akékoľvek informácie a to bez ohľadu na ich kvalitatívnu stránku. V tejto súvislosti poukázal žalobca na nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL.ÚS 15/1998 zo dňa 11.3.1999. Žalobca sa nestotožňuje s právnym názorom žalovaného v napadnutom rozhodnutí, na základe ktorého právo na informácie v sebe zahrňa právo divákov a zároveň povinnosť žalobcu prijímať, resp. poskytovať objektívne a nestranné informácie. Posúdenie skutočnosti, či určitá informácia je objektívna alebo nestranná, spadá pod subjektívne vyhodnotenie každého recipienta. Na obmedzenie slobody prejavu vytvorením požiadavky objektívnosti a nestrannosti neexistuje legitimný cieľ a v prípade, ak by existoval, zavedenie tejto povinnosti nie je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti.

K proporcionalite zásahu žalobca poukázal na rozsudok ESĽP č. 44179/98 vo veci Murphy proti Írsku s tým, že je toho názoru, že v demokratickej spoločnosti má byť objektivita a nestrannosť určitej informácie ponechaná na úvahu samotnému recipientovi, pričom úlohou štátu nie je cenzurovať a korigovať informácie pre recipienta, ale vytvárať predpoklady na to, aby existovala pluralita informácií. Úlohou štátu zabezpečením demonopolizácie masmédií je zvyšovať pravdepodobnosť, že verejnosť bude prijímať objektívne, pravdivé a nestranné informácie, pričom túto úlohu nie je možné previesť na orgán štátu, ktorý bude o pravdivosti, objektívnosti a nestrannosti informácií rozhodovať.

Žalobca na záver uviedol, že čl. 10 Dohovoru nechráni len podstatu myšlienok a informácií, ale aj formu, akou sú tieto podávané, pričom nie je úlohou súdu ani vnútrostátnych orgánov, aby svojimi názormi nahradili názory žurnalistu, pokiaľ ide o techniku spravodajstva, akú majú žurnalisti používať.

Na základe vyššie uvedených skutočností je žalobca toho názoru, že konanie predchádzajúce rozhodnutiu rady bolo vadné, rozhodnutie vychádzalo zo zistenia skutkového stavu nedostatočného pre posúdenie veci, konaním žalovaného bolo odňaté žalobcovi konať pred správnym orgánom, žalovaný vec nesprávne právne posúdil, napadnuté rozhodnutie bolo nepreskúmateľné a nedostatočné, čo do uvedenia dôvodov a nezrozumiteľné, pričom žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci a teda žalobca sa domáhal, aby krajský súd rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 11.12.2012 uviedol, že sankciu uložil z dôvodu neposkytnutia priestoru na vyjadrenie dotknutej osobe, čím nebola zabezpečená objektivita a nestrannosť programu. Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z.z. definované a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre tieto neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu, aby vymedzil ich obsah.

Podľa žalovaného je výroková časť napadnutého rozhodnutia formulované presne, úplne a dostatočne určito, spôsobom, ktorý vylučuje zameniteľnosť skutku s iným skutkom. Vo výroku je vymedzený čas spáchania správneho deliktu, spôsob spáchania správneho deliktu a správny delikt. Výroková časť rozhodnutia tak exaktne popisuje konanie, ktorého sa žalobca dopustil a v dôsledku ktorého došlo k spáchaniu konkrétnego správneho deliktu, za ktorý mu bola uložená sankcia. Žalovaný zdôraznil, že neposudzuje izolované jednotlivé časti príspevku, ale príspevok ako celok a iba príspevok ako celok svojim spracovaním a obsahom môže porušiť záujem chránený zákonom č. 308/2000 Z.z. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý vo svojom rozhodnutí sp.zn. 8Sžo/112/2010 sa vysporiadal s argumentom žalobcu ohľadne nedostatočného vymedzenia skutku. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/112/2010, v ktorom sa súd vysporiadal s námiestkou určitosti výroku, na rozsudok sp.zn. 5Sž/22/2010 týkajúceho sa určitosti výroku a na iné rozsudky, z ktorých vyplýva, že Najvyšší súd SR uznal, že výroky žalovaného s obdobnou formuláciou, ako je tomu v posudzovanom prípade, sú dostatočne určité a preskúmateľné.

Povinnosť uchovávať súvislé záznamy vysielania a na vyžiadanie rady jej ich predložiť vyplýva z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z.. Záznam vysielania, ktorý poskytuje žalobca, nie je dôkazom usvedčujúcim ho zo spáchania správneho deliktu. Jeho poskytnutie nie je možné považovať za sebausvedčenie. V čase vyžiadania doručenia záznamu nie je vedené žiadne správne konanie voči žalobcovi a teda v tomto čase nie je ani účastníkom konania a plní si len povinnosť vyplývajúcu zo zákona. Tatko získaný záznam, ktorý sa stane v správnom konaní podkladom pre rozhodnutie, nie je možné považovať za nezákonny. Jeho použitie v správnom konaní je v súlade s právnym poriadkom a nijako nezasahuje do procesných práv žalobcu. Žalobca je v momente začatia správneho konania informovaný o podkladoch v správnom konaní a má možnosť napadnúť ich použitie v správnom konaní. Nakoľko je žalovaný toho názoru, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z. je v súlade s platným právnym poriadkom ako aj ústavnými princípmi a nezasahuje do procesných práv žalobcu, považuje návrh žalobcu na prerušenie konania a predloženie veci ÚS SR za neodôvodnený. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 92/09.

K námiestke žalobcu, že žalovaný nevykonal ním navrhovaný dôkaz – vypočutie svedka, žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Sžo/33/2012 a uviedol, že preukazovanie dobrej viery pri získavaní informácií nemá vplyv na to, že

v posudzovanom príspevku neodznelo vyjadrenie dotknutej strany. Relevantné je to, čo je odvysielané, skutočnosti predchádzajúce vysielaniu neovplyvňujú objektívnosť a nestrannosť príspevku. Snaha vysielača získať vyjadrenie dotknutej strany musí byť zrejmá z odvysielaného príspevku. Z uvedených dôvodov vyhodnotil žalovaný navrhovaný dôkaz ako nadbytočný, bez významu pre riadne zistenie skutkového stavu.

Z napadnutého príspevku je zrejmé, že redaktor komunikoval s riaditeľkou základnej školy, na ktorej sa incident stal s tým, že riaditeľke školy bol ponúknutý dostatočne veľký priestor na vyjadrenie sa k danému incidentu. V príspevku odznelo, že učiteľka mala už v minulosti problémy s dodržiavaním disciplíny a že to, že na škole nepracuje, má slúžiť ako výstraha. Z obsahu príspevku je zrejmé, že za zodpovednú osobu bola označená učiteľka, avšak jej reakcia nebola v príspevku odvysielaná. Napriek zásadným informáciám, ktoré boli odvysielané, neboli daný priestor druhej strane na relevantné vyjadrenie. V danom prípade žalovaný hodnotil program z hľadiska informácií, ktoré v ňom odzneli a či došlo k odvysielaniu relevantného vyjadrenia dotknutej strany.

Žalovaný nesúhlasi s tým, že pochybil pri posudzovaní naplnenia kritérií podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, nakoľko skúmal len obsah napadnutého príspevku, aby zistil či sú splnené dôvody pre uloženie sankcie za porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. Nález ústavného súdu sp.zn. PL.ÚS 15/1998 sa v relevantnej časti týkal práva verejnosti na informácie a nie obmedzenia slobody prejavu. V ustanovení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. je vyjadrený záujem zákonodarcu, aby diváci dostávali prostredníctvom spravodajských programov informácie určitej kvality. Spravodajské programy obsahujú informácie, ktoré majú v demokratickej spoločnosti nepochybne mienkotvorný charakter, a preto je nevyhnutné, aby spravodajské informácie boli vyvážené a vo svojom celku objektívne a nestranné. Žalovaný sankcionoval žalobcu za to, že informácie potrebné na zachovanie objektívnosti príspevku nesprostredkoval verejnosti, čím zasiahol do jej práva na informácie, teda dôvodom obmedzenia bolo zachovanie práva verejnosti na informácie. Obmedzenie má opodstatnenie v účele spravodajských programov presne a objektívne informovať verejnosť o skutočnostiach významných pre určité spoločenstvo a v dosahu, ktorý majú na tvorbu verejnej mienky. Je nevyhnutné, aby recipientom boli prostredníctvom spravodajských služieb poskytované čo najširšie fakty, po zhodnotení ktorých si bude môcť sám a slobodne vytvoriť na predmetnú otázku vlastný názor.

Právo verejnosti na informácie je legitímnym cieľom na obmedzenie slobody prejavu a jedným zo spôsobov jeho zabezpečenia je stanovenie povinnosti dodržiavať kvalitatívnu úroveň informovania. Objektivitu a nestrannosť odvysielaných informácií hodnotí vždy recipient, nakoľko žalovaný neovplyvňuje to, čo bude odvysielané.

K uloženej sankcii žalovaný uviedol, že nie je neprimerane prísna. Vzhľadom na význam chráneného záujmu a charakter uloženej sankcie je žalovaný toho názoru, že zásah do slobody prejavu v danom prípade nie je neprimeraný. Takáto forma sankcie nekladie dôraz na represívnu, ale na výchovnú zložku. Učiteľka nie je verejným činiteľom ani orgánom verejnej moci, ale súkromnou fyzickou osobou. Ako vyplýva z konštantnej judikatúry ESĽP súkromné osoby majú nižšiu mieru priateľnej kritiky než napríklad politici alebo verejní činitelia. Je úlohou žalovaného sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania, vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. Poskytnutie relevantného priestoru na vyjadrenie sa druhej strane je len jeden zo spôsobov, ako možno zabezpečiť vyvážené informácie diváka a objektívne uvádzanie faktov.

Na základe vyššie uvedených skutočností sa žalovaný domáhal, aby krajský súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

Krajský súd v Bratislave, ako súd vecne a miestne príslušný (§ 246 ods. 1 O.s.p. a § 246a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade s platnými právnymi predpismi a teda v zmysle § 250j ods. 1 O.s.p. súd žalobu zamietol.

Podľa ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnicte preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, teda najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intencích citovaného ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p. súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012, ktorým žalovaný uložil žalobcovi podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu – upozornenie na porušenie zákona z dôvodu, že dňa 6.2.2012 o cca 19:30 hod., v programe Noviny odvysielal žalobca príspevok s názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej učiteľke k tvrdeniam, podľa ktorých mala problém s dodržiavaním disciplíny a za svoje pochybenie dostala výpoved', čím nebola podľa žalovaného zabezpečená objektívnosť a nestrannosť tohto programu. Ďalej úlohou súdu bolo posúdenie formy vydaného rozhodnutia ako aj otázku prerušenia konania s tým, aby krajský súd sa obrátil na Ústavný súd SR s prejudiciálou otázkou, či je ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z., na základe ktorého je povinný účastník konania doložiť Rade pre vysielanie a retransmisiu záznam z vysielania v súlade s čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru, v kontexte práva účastníka konania neobviňovať sám seba a neprodukovať dôkazy vo svoj neprospech a zároveň, aby prvostupňový súd navrhol pozastavenie účinnosti ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z. až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o prejudiciálnej otázke.

Z administratívneho spisu súd zistil, že žalovaný listom č. 230-PLO/O-2366/2012 zo dňa 24.4.2012 začal voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. správne konanie vo veci možného porušenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. v tej súvislosti, že dňa 6.2.2012 o cca 19:30 hod. v programe Noviny odvysielal príspevok s názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu a nestrannosti a objektívnosti. Žalovaný požiadal žalobcu, aby v lehote najneskôr 10 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia sa k predmetu správneho konania vyjadril, zaslať svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy v zmysle Správneho poriadku. Listom zo dňa 12.6.2012 bol účastník správneho konania opäťovne vyzvaný na predloženie svojho vyjadrenia, prípadne, aby navrhol dôkazy. Listom doručeným Rade pre vysielanie a retransmisiu dňa 20.6.2012 MAC TV s.r.o. uviedlo vo svojom stanovisku, že odvysielaný príspevok bol slobodným prejavom a šírením informácií, ktorý spadá pod Ústavu SR a Dohovorom garantovanú ochranu slobody prejavu. Zároveň poukázal na čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy SR čl. 10 ods. 1 a 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach a slobodách. Pri získavaní relevantných informácií a spracovaní predmetného príspevku

účastník správneho konania a jeho zamestnanci postupovali v dobrej viere, že poskytujú spoľahlivé a presné informácie v súlade so žurnalistickou etikou, nakoľko objektívne zabezpečili od viacerých zdrojov informácií identifikovaných v samotnom príspevku. Objektivitu informácií Rada nemôže a hľavne nie je schopná posúdiť z odvysielaného príspevku, nakoľko tvorí len finálny produkt získavania a šírenia informácií. Účastník konania navrhhol vykonať dôkaz a to výsluch svedka – redaktora – Jozefa Kačmáryho. V doplnenom vyjadrení doručenom rade dňa 9.7.2012 ešte uviedol, že požaduje vytýčenie ústneho pojednávania vo veci samej.

Zo zápisnice o hlasovaní rady zo dňa 10.7.2012 je zrejmé, že bolo prijaté uznesenie, ktorým rada uznala spoločnosť MAC TV s.r.o. z porušenia povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 308/2000 Z.z.

Z odôvodnenia rozhodnutia Rady č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012 je zrejmé, že správny orgán vo svojom výroku dostatočne špecifikoval skutok, za ktorý bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona, keď ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z.z. postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z.z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 230-PLO/O-2366/2012 spoločnosť MAC TV s.r.o. porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 6.2.2012 o cca 19:30 hodine v programe Noviny odvysielala príspevok v názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej osobe – učiteľke k tvrdeniam, podľa ktorých mala opakovane problémy s dodržiavaním disciplíny a za svoje pochybenie dostala výpoved’, čim nebola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť tohto programu, za čo účastníkovi správneho konania bola uložená podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. sankcia – upozornenie na porušenie zákona s tým, že podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila. Rada svoje rozhodnutie zdôvodnila, špecifikovala cieľ ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. a uviedla, že jej úlohou je zabezpečenie objektívnych a vyvážených informácií, ktoré budú sprostredkovane verejnosti.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnicte súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, t.j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intencích § 244 ods. 1 O.s.p. súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

V správnom súdnicte prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods.1 O.s.p.).

Úlohou súdu v správnom súdnicte nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (a to ani vo veciach podľa § 250i ods. 2 O.s.p.), ale preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem ustanovení § 49, 53, 54, 56 až 68 zákona o správnom konaní.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie.

Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoločne zisteného skutkového stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 veta prvá správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradíť tropy konania.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhom a námitkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 47 ods. 4 správneho poriadku, poučenie o odvolaní (rozklade) OBSAHUJE Údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať (podať rozklad), v akej lehote, na ktorý orgán a kde možno odvolanie podať. Poučenie obsahuje aj údaj, či rozhodnutie možno preskúmať súdom.

Podľa § 47 ods. 5 správneho poriadku, v písomnom vyhotovení rozhodnutia sa uvedie aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko fyzickej osoby a názov právnickej osoby. Rozhodnutie musí mať úradnú pečiatku a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby. Osobitné právne prepisy môžu ustanoviť ďalšie náležitosti rozhodnutia.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisií, poslaním rady je presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnej reguláciu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisií, rada dbá o uchovávanie plurality informácií v spravodajských reláciách vysielateľov, ktorí vysielajú na základe zákona alebo na základe licencie podľa tohto zákona. Dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisii a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, rada je právnická osoba so sídlom v Bratislave. Pri výkone štátnej správy v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie má postavenie orgánu štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou v rozsahu vymedzenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí dohliadať na dodržiavanie povinnosti podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

- a) upozornenie na porušenie zákona
- b) odvysielanie oznamu o porušení zákona
- c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti
- d) pokutu
- e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti

Krajský súd v Bratislave preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012, ktorým žalovaný uložil žalobcovi podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu – upozornenie na porušenie zákona z dôvodu, že dňa 6.2.2012 o cca 19:30 hod., v programe Noviny odvysielal žalobca príspevok s názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej učiteľke k tvrdeniam, podľa ktorých mala problém s dodržiavaním disciplíny a za svoje pochybenie dostala výpoved', čím nebola podľa žalovaného zabezpečená objektívnosť a nestrannosť tohto programu, oboznámil sa s pripojeným administratívnym spisom a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju v zmysle § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Rozhodnutie je záväzný akt správneho orgánu, ktorý autoritatívnym spôsobom zakladá, mení alebo zrušuje práva a povinnosti účastníkov konania a ktorým sa končí správne konanie. Rozhodnutie musí byť zákonné, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a musí obsahovať predpísane náležitosti. Rozhodnutie sa účastníkovi oznamuje doručením písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Rozhodnutie žalovaného č. RL/047/2012 zo dňa 10.7.2012, ktoré je predmetom preskúmania v tomto súdnom konaní bolo vydané v písomnej forme, obsahuje všetky podstatné náležitosti rozhodnutia, výrok, odôvodnenie, poučenie, obsahuje označenie orgánu, ktorý ho vydal, odtlačok úradnej pečiatky žalovaného a podpis predsedu rady pre vysielanie a retransmisiu, ako jej štatutárneho orgánu.

Vo výroku rozhodnutia musí byť jednoznačne určené, čoho sa povinná osoba dopustila a v čom spáchanie iného správneho deliktu spočíva. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania tak, aby popísaný skutok nebol zameniteľný s iným. Neposudzujú sa jednotlivé časti príspevku samostatne, ale posudzuje sa príspevok ako celok, či svojím spracovaním môže porušiť záujem chránený zákonom č. 308/2000 Z.z.

Vo výrokovej časti žalobou napadnutého rozhodnutia je podľa súdu presne popísané konanie, ktorého sa žalobca dopustil a takto exaktne vymedzený a identifikovaný skutok nie je zameniteľný s iným a z toho dôvodu súd považuje argumentáciu žalobcu za irelevantnú. Vo výrokovej časti je uvedený:

- čas spáchania správneho deliktu: 6.2.2012 o cca 19.30 hod.
- spôsob spáchania správneho deliktu: odvysielal žalobca príspevok s názvom Hodina angličtiny sa zvrhla, v ktorom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej učiteľke k tvrdeniam, podľa ktorých mala problém s dodržiavaním disciplíny a za svoje pochybenie dostala výpoved'
- správny delikt: nezabezpečenie objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu, resp. porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že žalovaný v priebehu správneho konania dostatočne identifikoval skutok, ktorým sa žalobca dopustil porušenia právnej povinnosti, a skutok, ktorým sa žalobca dopustil porušenia právnej povinnosti, náležite identifikoval tak, že z jeho jasnej a určitej formulácie muselo byť žalobcovi zrejmé, ktorý skutok sa mu kladie za vinu a za ktorý skutok sa mu ukladá sankcia. Súd rozhodnutie žalovaného o uvedenom príspevku vníma ako jeden celok a nevidí dôvod na to, aby vo výroku boli jednotlivé závery a prejavy dotknutej osoby prípadne iné zábery výslovne popísané a vymedzené. Podrobnosti uvedené v dôvodovej časti rozhodnutia dostatočne jasne a zreteľne identifikujú vytýkaný obsah a spôsob spracovania príspevku.

K námietke žalobcu, že žalovaný nevykonal ním navrhnutý dôkaz a to výsluch svedka – redaktora, súd uvádza, že žalovaný posudzoval už odvysielanú reportáž a nie to, čo vysielaniu ako napr. príprava reportáže, predchádzalo. To, čo bolo odvysielané, teda relevantný skutkový stav, žalovaný zistil dostačujúco a celkom presne, nakoľko ho zistil priamo zo záznamu predmetného vysielania, žalobcu uloženého na DVD nosiči, ktorý je súčasťou administratívneho spisu a ktorý žalovaný zabezpečil. Akékoľvek iné skutočnosti, ktoré sa odohrali mimo televízneho vysielania sú pre účely zistenia relevantného skutkového stavu bez právneho významu. Žalovaný neboli povinný a nebolo to ani potrebné, aby vykonal ďalšie dôkazy smerujúce k zisteniu skutkového stavu, nakoľko tento bol zistený dostatočne zo záznamu. Súd má za to, že nedošlo k porušeniu § 3 ods. 2, § 32 ods. 1, 2 a § 33 ods. 1 a 2 Správneho poriadku, nakoľko žalovaný postupoval v úzkej súčinnosti so žalobcom a dal mu priestor na vyjadrenie. Ak by mal žalovaný preukazovať skutočnosti zjavne nepotrebné a nadbytočné, je oprávnený rozhodnúť, že takéto navrhované dôkazy netreba vykonať.

K objektivite a nestrannosti príspevku súd uvádza, že pojmy objektívnosť a nestrannosť nie sú v zákone č. 308/2000 Z.z. definované a spadajú do kategórie neurčitých pojmov, pre ktoré platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu, aby vymedzil obsah týchto pojmov. Jedným zo zásadných faktorov pri posudzovaní objektívnosti a nestrannosti programov alebo príspevkov, je vyváženosť informácií, ktoré recipient dostane s tým, že odlišné protinázory dotknutých subjektov musia byť sprostredkované v primeranom rozsahu. Žalobca svojím príspevkom nezabezpečil objektivitu a nestrannosť tohto programu, nakoľko nedal možnosť vyjadriť sa k odvysielanému prípadu dotknutej osobe – učiteľke tak, aby si recipienti na základe vyjadrených názorov jednej aj druhej strany, mohli spraviť o veci svoj vlastný úsudok. Verejnosť má v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. právo na pluralitu informácií, čo vyplýva aj z judikatúry ESLP, ktorý vyslovil názor, že občanom ako pasívnym recipientom informácií musí byť umožnené prijímať rozmanité

informácie, aby si spomedzi nich mohli vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor, pričom práve pluralita myšlienok a informácií je to, čo robí demokratickou spoločnosťou demokratickou (Case of Cetin and others v. Turkey). Poskytnutie relevantného priestoru druhej strane je spôsob, ako zabezpečiť objektívne a nestranné informovanie recipienta.

K návrhu žalobcu na prerušenie konania z dôvodu obrátenia krajského súdu na Ústavný súd SR s prejudiciálou otázkou, či je ustanovenie § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z., na základe ktorého je povinný účastník konania doložiť rade pre vysielanie a retransmisiu záznam z vysielania v súlade s čl. 46 ústavy SR a čl. 6 Dohovoru, v kontexte práva účastníka konania neobviňovať sám seba a neprodukovať dôkazy vo svoj neprospech a zároveň, aby prvostupňový súd navrhol pozastavenie účinnosti ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o prejudiciálnej otázke, súd uvádzá, že v obdobnej veci rozhodoval už Najvyšší súd SR v rozsudkoch sp.zn. 3Sž/21/2012 a sp.zn. 3Sž/27/2012, ktorý návrh žalobcu zamietol. Najvyšší súd SR uviedol, že návrh zamietol z dôvodov prezentovaných žalobcom a s prihliadnutím na doterajšie poznatky senátu o stave judikatúru ústavného súdu a ESLP k princípu zákazu „sebausvedčovania“ s tým, že tento návrh nemal osvedčenú potrebnú mieru relevantnosti na predloženie návrhu ústavnému súdu. Najvyšší súd SR nezistil existenciu rozhodnutia ESLP, ktoré by bolo aplikovateľné na skutkovo obdobnú situáciu vysielateľa, ktorý na základe zákonnej povinnosti predkladá Rade záznam z vysielania. K námietke navrhovateľa, že vyžiadaním záznamu podľa § 5 ods. 1 písm. m) v spojení s § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z.z. došlo k porušeniu princípu prezumpcie neviny, najvyšší súd uviedol, že ide o splnenie povinnosti vysielateľa stanovenej explicitne zákonom. Prevádzkovanie vysielania je licencovanou činnosťou, na ktorú sú kladené osobitné požiadavky, medzi ktoré patrí i uchovávanie súvislého záznamu z vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania a povinnosť na vyžiadanie rady ich poskytrúť na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencii po dohode s vysielateľom. Ide o povinnosť, ktorá je súčasťou licencie na vysielanie a má evidenčný charakter a archivačný charakter. Ide o predloženie pasívneho záznamu vysielateľom, ktoré nevykazuje znaky podávania svedectva vo svoj neprospech. Plnenie tejto povinnosti nie je spojené s požiadavkou na podávanie vysvetlení či iných svedectiev.

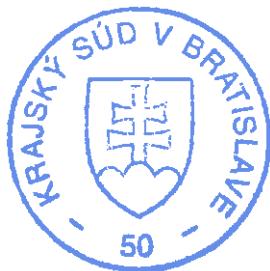
Krajský súd v Bratislave po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že žalovaný v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, na ktorý správne aplikoval ustanovenia zákona č. 308/2000 Z.z.. Rozhodnutie žalovaného má všetky náležitosti ustanovené v § 47 správneho poriadku, nevykazuje formálne ani obsahové nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného podľa ustanovení Správneho poriadku. Súd je toho názoru, že uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona, má v danom prípade výchovný charakter a žalobca v budúcnosti zabezpečí objektivitu a nestrannosť svojich odvysielaných príspevkov tak, aby recipient si z plurality informácií vytvoril svoj vlastný názor o odvysielanej veci.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. žalobcovi, ktorý neboli v konaní úspešný, právo na náhradu trov konania nepriznal.

Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení zákona č. 33/2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, písomne, dvojmo. Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované (§ 42 ods. 3 O.s.p.). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave, dňa 12.12.2013

JUDr. Nora Majerníková
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dana Macejáková

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dana Macejáková".